

საქართველო კიბეჭირი

www.sakresp.ge

www.sakresp.ge

იმისთვანი წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭედ-
ული სიცყვაა, ფერილებით და ქორებით ბეჭ-
თის გაფანა ყველა უკარისთბაზე უსაბამისა.

სუთშაბათი, 7 დეკემბერი. 2017 წ. №248 (8385), გამოცემის 99-ე ნელი

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 50 თეთრი.

SOS! ესორებელი გზირი უკრაინასაც ესორებეს!

3

გია ხახაშვილი:

სააკადემიურ ცოდვების უნიკალური

- ნინ, საქართველო!

**ლაშა ტალახეძის
მორიგი ტრიუმფი:**
3 რეპრო და
2 რეკორდი!

ପ୍ରକାଶକ ମୁଦ୍ରକାରୀ:

ყველა დეველოპერი, რომელიც დადგენილ წარმატებას ②

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତକାଣ୍ଡିକା:

მასნიერებს უძა მოვალეობით, რათა გავარკვიოთ, თუ რა სჭირს საზოგადოებას

3 ԱՌՈՋԱՅ ՏԵՎԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ...

ՅԱՀՈՎՈՅԻ ՏԱՅԱՐԴԱՎԵԼՈՎ ԻՄ ՇԵՌՔ-
ՎԵՐ ՊՐՈԳՐԵՍ, ՐՈՄԵԼԸՆԱՎ ՌԵԳՈՐ-
ՅԵՑԻ ԳԱՖԱՐԵՑՈՒԹ ԱԾՆՎԵՏ, — ԱՄԻՍ ՇԵ-
ՍԱԵՔ ՆԱԳԻՆ ՃԵԿԵՐԱԼՈՒՐԲ ԹԾՈՂԱՆ-
ԲԱ ՈՐԾԱ ՏԳՈԼԸՆՔՆԵՐԾԳՄԱ ՆԱԳԻՆ-ՍԱ-
ՅԱՐԴԱՎԵԼՈՎ ԿՐՈՄԻՍՈՒՍ ՏԵՋՈՐմԱՆՑ
ԳԱՆԱԿԵԽԱԾԱ. ԹԻՍՈ ԾՅՄՈՒ, ՏԱՅԱՐԴԱՎԵ-
ԼՈՎ ՆԱԳԻՆ ԸՆԻՐԵՑՈՒԼՈ ՊԱՐՄԻՆՈՐԾ
ԾԱ ԱԼՈՂԱՆՏՍՈՎ ԱՏԱՌԱՆԳԻ ՔՎԵՊԱՆԱ.

„ნატო მხარეს უქერეს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობასა და სუვერენიტეტს. შევაფასებთ არსებითი პაკეტის იმპლემენტაციას. ნატოს მხარდაჭერით ძლიერდება საქართველოს თავდაცვის ინსტიტუტები და ემბარება ქვეყანას აღიანასის წევრობის გზაზე, უსულობრუნვა საქართველოს იმ უწყვეტ პროგრესს, რომელსაც რეფორმების გატარებით აღწევს“, – განაცხადა სტოლტენბერგმა.

კილავ ერთი აფიარება

⑤ კულტურული მემკვიდრეობის მსოფლიო ორგანიზაციის „UNESCO“-ს მსოფლიო მემკვიდრეობის კონსერვაციის რეგისტრში

გიზო
ცარნაცი

3065 ამ ტერიტორიაზე, იმას
მულებლიური ენის
გადა არ ედარდება!

სანქარი
გულაოვანები“

მაცნეების უძა მოვალეობით, რათა გავარკვიოთ, თუ ჩა სჭირო საზოგადოებას

სორავას ქუჩაზე მომხდარი საზარელი მკვლელობის შემდეგ განათლების სამინისტრო შეს-სთან ერთად ახალ სტრატეგიაზე მუშაობს. კერძოდ, დანაშაულის პრევენციის მიზნით სკოლებში მანდატურის სამსახურის როლი გაძლიერდება. ასევე, სკოლების უსაფრთხოების მონიტორინგში ჩატარება საპატრულო პოლიცია, რომელიც სკოლის გარე ბერიმეტრის გაძლიერებაზე იქნება პასუხისმგებელი.

— ტრაგედიაში, რომელიც ორი ახლგაზრდის მკვლელობით დასრულდა, სკოლის და განათლების სამინისტროს პასუხისმგებლობაზე საუბრობდნ. პრობლემის, რასაც ჰქვია ძალადობა მოზარდებში, ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორი არის თუ არა ჯები გარემო სადაც ბაგში იზრდება?

— თქვენ, ფაქტობრივად, პასუხის იძლევით თქვენსავე კითხვაზე. სკოლის დილექტორს ხომ არ გადაუმატას ეს მოძალა? მშობელის აქვს ის დამოკიდებულება, რომ რადგან შვილია, მკვლელობიც იყოს, უნდა გადაარჩინოს. ეს ტოლერანტობა შვილის მიმართ და მორალის გვერდზე გადადება მარტო ამ კონკრეტულ შემთხვევაში არ არის, უამრავ ანალოგიურ შემთხვევას ვაკვირდებით. იმაზე უნდა დავაფიქტოდეთ, რომ მთიანიან ჩევრენი, საზოგადოებრივი ხომ არ არის ის ნამიტი ჩადებული, რომელიც ამორტივტივდება სოლმე ამ ბაგშებში და საშინელი სახით აფეთქდება.

— ძალადობა ეს არ არის მხოლოდ საქართველოს პრობლემა, მაგრამ ჩევნის შემთხვევაში, მაგრამ პრობლემა ერთ-ერთი ფაქტორი შეიძლება იყოს არსებული სოციალური მდგრადებების შემთხვევაში, რომელიც მდგრადებები არ არის ის ნამიტი ჩადებული, რომელიც ამორტივტივდება ზოდები და გასულიყვნები ქვეყნადნ. დედის ფაქტორი რამდენად მოქმედებს, თუ გამოვალთ იქნება, რომ მარტო სკოლა ვერ იქნება პასუხისმგებელი ბაგში დაზვებაში?

— შეიძლება თქვა, რომ დიდი ნილად სკოლის პასუხისმგებლობა არც არის. თუ დროით გადაზიარება, ბაგში დაბადებიდან რამდენ დროს ატარებს ოჯახში და რამდენს სკოლაში, რა შედარებაა. ოჯახში დაშვებულ შეცდომას სკოლაში ვერ გაასწორებ, იჯახის შეცდომაში მაღალის ძალისმევა გადაფარის თუ გვერდიც, როცა მას მასწავლებელს მოუშედენია შთაბეჭდიება და შეუცვლია პიროვნება.

— მე თქვენს მაგალითს სხვა რამეს დავუპირისპირებდი. ღმერთმა ყველა კარგად ამყოფის, მაგრამ ძალიან ხშირი იყო, რომ ავადმყოფობის, ან რაიმე სხვა მიზუხით ბავშვს მშობლები ეხცებოდა. მე შეუვდა ბიძა, რომელსაც მშობლები დაეხსოვა. მან ჩემი ბება და ბაბუა როგორც საკუთარ შვილს ისე ზრდიდნენ. მიუხედავად იმისა, რომ სისხლით დავიძლი მძმი არ იყვნენ, მანაჩემი მძმა ეძახდა, მე — ბიძას. პიროვნულადაც მართლა ტუპებივებით იყვნენ, რომელ სიკეთით სავსე იყო. ასე რომ, დედა აუცილებლობით არ სჭირდება სიკეთის ჩანარეგას, ვინც ითავებს აღზრდას, ის არის მისი ავაგებინის განმასაზღვრელი. ყველა დედა თავის თავზე იღებს ბაგში აღზრდას. შეიძლება დედა იყოს ფიზიკურად, მაგრამ მიშვებულ ყავდეს ბაგში და იზრდებოდეს როგორც ველური.

— რაც შეეხება სახელმწიფოს პასუხისმგებლობას. ბატონო რა-

მაზ, სახელმწიფო რა მხრივ არის ამ ტრაგედიასთან და არა მარტო ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, პასუხისმგებლი? მაგალითად „ნაციონალური მოძრაობა“ საუბრობს, რომ ნულოვანი ტოლერანტობის შედეგია ის ფაქტი, რაც მოხდა და, რომ თვითმხილველება არ თანამშრომლობენ პოლიციასთან. თუ

ნარსულს გადაეხდავთ, ამ მხრივ უშმიერეს სურათი გვექინდა...

— აბსოლუტურად გავანხმები ბით და კიდევ ერთ ფაქტს გაგას სენებთ, ასეთი სისხლისაც უსურა-თი არ არის, მაგრამ არანაკლებია ნარკომანია. როცა დამდგარა საუბარი ნარკომანის თემაზე, ძირითადად ლაპარაკობენ ხოლო მოძრაობის მიმართულებით — პოლიციამ რა ქნას იმის სათვის, რომ ნარკომანია არ იყოს ქვეყანაშია. ამის რატომ ვამბობი, ციცით მაშინ, როცა მანადატურები ის გამოიცა მანადატურის ინსტიტუტი შემორილება, თუ სპორტის სახელმწიფო მარტივი და არ სცადა, გაერკვია კითხვა და არ სცადა, გაერკვია — რა ხდება? პირდაპირ შემოილო მანდატურის ინსტიტუტი.

ნარკომანიაშიც ანალოგიური ვითარება გვაქვს. პირდაპირ ავალებენ, რომ დაუშმიერდება ან შეუმუშუქდეს სასჯელი. დაახლოებით ისეთი ვითარება არ შეიძლება და სახელმწიფო მოსახლეობის ექიმს წამლის დანიშვნა. გაზრდილი აგრესიულობისა და ნარკომანის ფონზე, რაღაც ას ისეთი ხდება საზოგადოებაში, რაც არ შეეგისნავლია. როლი ყავდეს ბაგში და იზრდებოდეს როგორც ველური.

— ბიძას პიროვნულადაც მართლა ტუპებივებით იყვნენ, რომელ სიკეთით სავსე იყო. ასე რომ, დედა აუცილებლობით არ სჭირდება სიკეთის ჩანარეგას, ვინც ითავებს აღზრდას, ის არის მისი ავაგებინის განმასაზღვრელი. ყველა დედა თავის თავზე იღებს ბაგში აღზრდას. შეიძლება დედა იყოს ფიზიკურად, მაგრამ მიშვებულ ყავდეს ბაგში და იზრდებოდეს როგორც ველური.

— რაც შეეხება სახელმწიფოს პასუხისმგებლობას. ბატონო რა-

ფსიქოლოგი რამაზ საყვარელის ფიქრობს, რომ მანდატური, ან თუნდაც საპატრულო პოლიცია, ერთ აღვეთაგას პრობლემებს, რომელიც შესწავლილი არ არის. მისი თქმით, აუცილებებით თემის შესწავლა და ამის მერე გაარკვევა, მანდატურის უნდა დაავალო ეს ფუნქცია, თუ სპორტის სამინისტროს.

სადაც არის პრობლემა და როგორია სახელმწიფოს როლი, ან საკუთხებთან დაკავშირებით თემი რამაზ საპატრულის ესაუბრობა.

— შე მინისტრის განცხადებით დასახელების მანდატურების ინსტიტუტი, რათა მათ იმ კონფლიქტის პრევენცია მოსხდინობ, რომელიც საგანმანათლებო სივრცეში იწყება და შესაძლოა, მის გარეთ გაგრძელდეს. ბატონო რამაზ, არის კი ეს პრობლემის სწორად დანახვა?

— არ ვიცი, როგორ შეიძლება მანდატურმა და ნებისმიერი მასებამ აღკვეთის პრობლემის შესწავლისაც გარდა და ასეთი სისტემის მასაზე ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირებით, არ არის. თუ არ იცი, მაგრამ არანაკლებია ნარკომანია. როცა დამდგარა რა საუბარი ნარკომანის თემაზე, ძირითადად ლაპარაკობენ მიმართულების მიმართ მანადატურები, იცინება მანადატურების უნდა გადადგას იმისათვის, რომ არ არის ის ნამიტი ჩადებული, რომელიც ამორტივტივდება ზოდები და არ სცადა, გაერკვია კითხვა და არ სცადა, გაერკვია — რა ხდება? პირდაპირ შემოილო მანდატურის ინსტიტუტი.

— აბსოლუტურად გავანხმების შესწავლის უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლის უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლა?

— აბსოლუტურად გავანხმების შესწავლის უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლის უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლა?

— დაგვიანებული ხომ არ შეიძლება იყოს ფსიქოლოგების, სოციოლოგების და კულტუროლოგების ამ პროცესში ჩატარება და პრობლემის ახლ შესწავლა?

— ფსიქოლოგები არ არ სკოლებში, მაგასიმაზურები და ატვირთვის მუშაობის მანადატურები, მანადატურების უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლის უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლა?

— საბაზო სკოლებში, მაგასიმაზურების უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლის უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლა?

— საბაზო სკოლებში, მაგასიმაზურების უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლის უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლა?

— საბაზო სკოლებში, მაგასიმაზურების უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლის უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლა?

— საბაზო სკოლებში, მაგასიმაზურების უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლის უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადატურების გამარტინირების შესწავლა?

— საბაზო სკოლებში, მაგასიმაზურების უნდა გადადგა და ასეთი სისტემის მანადა

© ისფორის სახატი

საქ, რა, როდის, ვინ?

თარიღი. მოვლენა. ჯეფასება

დღეს „საქართველოს რესაზღუდიკა“ იცხავს ახალ რჩარიკას, რომელიც მაითხველს კვირაში ერთხელ, ერთ სვეტში, მოვლენა, როიოდე რიცხვისადამით თაროვაუზგეთ მოვლილი ძველები, მათ შორის საქართველოში, რევულაც მოხდება და საყრდენი მართვის გასახრად და ხელახლა გასახრად.

1805 ნების 2 დეკემბერს აუსტრიული ცოდნაში სრულად და კონტრირიცხულად გამოვლინდა ნაპოლეონის ული სტრატეგისა და ტაქტიკოსის დამახასიათებელი თავისებურებანი. მან პირზმინდად გაანადგურა ანტიფრანგული კოალიცია – რუსთა და ავსტრიელთა არმია. ეს იყო მომების ისტორიაში ერთ-ერთი უდიდესი ბრძოლა, ხოლო ნაპოლეონის ბიოგრაფიაში ყველაზე წარმატებული ეპიზოდი.

1749 ნების 7 დეკემბერს, ქორწინებიდან მეოთხე წელს, გარდაიცვალა კახეთის დედოფალი, ერევლე ॥-ის მეუღლე ანა აპაშიძე, უფლისნულ გიორგის, შემდგომში მეფე გიორგი XII-ისა და ბატონიშვილ თამარის დედა.

1790 ნების 11 დეკემბერს რუსთა არმიამ აღექსანდრე სუვოროვის მეთაურობით სისხლის მდვრელი ბრძოლით თურქებს წართვა დუნაის შესართავან აღმართული იზმაილის ციხესიმაგრე, რომელიც რუსების არმიას დუნაის გადაღმა მდებარე ტერიტორიებისკენ ეღლებოდა.

1757 ნების 14 დეკემბერს ხრესილში იმერეთის გმირმა მეფემ სოლომონ I-მა სამეგრელოსა და გურიის მთავრების ჯარების დახმარებით დაამარცხა თურქთა მრავალრიცხვოვანი ლაშქარი.

1755 ნების 16-23 დეკემბერს მიმდინარე საეკლესიო კრებაზე მოწინააღმდეგებმა, მდვდელ ზაქარია გაპაშვილის მეთაურობით, „გაკათოლიკების“ („გაფრანგების“) ბრალდებით გადააყენეს საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქი ანტონ I (ერისკაციაში თემიურაშ ბატონიშვილი, ვახტანგ VI-ის ძმის იესე მეფისა და ერეკლე I-ის ასულის ელენეს (ელისაბედის) ძე, მწერალი, ფილოსოფოს, ისტორიკოს, გრამატიკოსი, დიპლომატი. ანტონი რუსეთს გაემგზავრა, იქ სინდისი წინაშე თავი იმართლა და ვლადმირის ეპარქიის მთავარეპისკოპოსად დაინიშნა. თემიურაშ II-ის გარდაცვალების შემდეგ ერეკლე II-ის გამოწვენის კრებაზე ზ. გაბაშვილის კრებაზე ზ. გაბაშვილის ჯგუფი დამარცხდა და ანტონ I კვლავ აირჩიეს საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქად.

ცეკველ ვერტირში ახალი საბავშვო ბაბა-ბაბი გაიხსნა

დღეს აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე ზურაბ პატარაძე შუახევის მუნიციპალიტეტს ეწვია და სოფელ ფურტიოში თანამედროვე სტანდარტების ახალი ბაბა-ბაბი მუნიციპალიტეტის მერთან, ფრიდონ ფუტკარაძესთან ერთად გახსნა. ზურაბ პატარაძემ ბავშვებს ახალი ბაბის გახსნა მიუღია.

პროექტის ფარგლებში აშენდა ორსართულიანი შენობა. მოეწყო საძინებლები, გასართობი იოახები, სველი წერტილები, სამზარეულო, დამონტაჟდა ცენტრალური გათბობის სისტემა. შენობა სრულდა აღიჭურვა საჭირო ინვენტარით, საბავშვო ლიტერატურით და ტექნიკით. 60 ადასაზრდელზე გათვლილ ბაბში დასაქმებულია 16 ადგილობრივი. ახალი ბაბის მშენებლობაზე 168. 000 ლარი დაიხარჯა.

როგორც აჭარის მთავრობის თავმჯდომარემ აღნიშნა, ფურტიო ერთ-ერთი ყველაზე მჭიდროდ დასახლებული სოფელია მოიან აჭარაში და უმნიშვნელოვანესია ადგილობრივი მოსახლეობისთვის საბავშვო ბაბა-ბაბის არსებობა.

„ჩვენ დღეს უამრავ კმაყოფილ მშობელთან ერთად ვზიგმობთ ახალი საბავშვო ბაბის გახსნას სოფელ ფურტიოში. სულ მალე ამავე სოფელში ახალი სკოლაც გაისხება. ალანიშნევია, რომ შუახევში დღეს 10 ბაბა-ბაბია

მოქმედი, მათგან ხუთი – ბოლო წლებში აშენდა. სულ დასაქმებულია 160 ადგილობრივი. ამ მიმართულებით მუშაობა გრძელდება, ჩვენ ყველაფერს ვაკეთებთ მთაში მოსახლეობისთვის უფრო მეტი სერვისის შექმნის, უფრო მეტი განვითარებისა და კეთილდღეობისთვის“, – განაცხადა აჭარის მთავრობის თავმჯდომარემ.

სსიპ - ვერდინაზ თაგამის მეტალურგიისა და მასალათმცოდნეობის 06სტიტუტი აცხადებს ღია პონარსს

შემოგარისხვის სამართლებრივი თანამდებობის დასახური

ნახევარგამტარული მასალათმცოდნეობის ლაბორატორია:

მეცნიერ თანამშრომლის - 1 (ერთი) სრული საშტატო ერთეული;

მეცნიერ თანამშრომლის - 1 (ერთი) არასრული საშტატო ერთეული;

ლითონური მასალების წნევით დამუშავების ლაბორატორია:

მეცნიერ თანამშრომლის - 1 (ერთი) სრული საშტატო ერთეული;

კონკურსის პირობები

კონკურსანტს უნდა ქვენდეს:

1. უმდღევესი ტექნიკური განათლება, დოქტორანტი, ან მაგისტრი/მასთან გათანაბრებული პირი;

2. შესაბამის სფეროში არანაკლებ 3 წლის გამოცდილება;

3. კონკურსანტი კარგად უნდა ფლობდეს სახელმწიფო ენას და ერთ-ერთ უცხოენას;

4. კონკურსანტი იმუშავდება შემდეგ კომპიუტერულ პროგრამებს - Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, ინგერნეტი

კონკურსში მონაწილეობის მსურველებმა უნდა წარმოადგინონ ან ატვირთონ PDF ფორმატში:

1. განცხადება (განცხადების ფორმა იხილეთ

(www.mmi.ge)

2. პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის ასლი;

3. ავტობიოგრაფია/CV

4. სამეცნიერო ხარისხის დამადასტურებელი დიპლომის ასლი;

5. გამოქვეყნებული სამეცნიერო შრომების ჩამონათვალი, ადგილობრივი ან საერთაშორისო კონკურსებში მონაწილეობა (ბოლო 3 წლის განმავლობაში);

6. ერთი სამეცნიერო ნაშრომის სტატიის ასლი, რომელიც განცხადებულის აზრით უკეთესად წარმოაჩნის მის სამეცნიერო პოტენციალს/კვლევის უნარს;

7. შესაბამისი დარგის თრი მეცნიერის საქონისტო ბაზიზობაცავა, რომელთაც შეიძლება რეკომენდაცია გაუშინოს კანდიდატის (ხახელი, გვარი, ტელეფონის ასლი);

საქონისტოს საბუთების მიღება იწარმოებს სხიპურისანდ თავისი მეტალურგიისა და მასალათმცოდნეობის ინსტიტუტში, მისამართობის მისამეცნიერო პოტენციალს/კვლევის უნარს; 7. შესაბამისი დარგის თრი მეცნიერის საქონისტო ბაზიზობაცავა, რომელთაც შეიძლება რეკომენდაცია გაუშინოს კანდიდატის (ხახელი, გვარი, ტელეფონის ასლი);

საქონისტოს საბუთების მიღება იწარმოებს სხიპურისანდ თავისი მეტალურგიისა და მასალათმცოდნეობის ინსტიტუტში, მისამართობის მისამეცნიერო პოტენციალს/კვლევის უნარს;

7. შესაბამისი დარგის თრი მეცნიერის საქონისტო ბაზიზობაცავა, რომელთაც შეიძლება რეკომენდაცია გაუშინოს კანდიდატის (ხახელი, გვარი, ტელეფონის ასლი);

საქონისტოს საბუთების მიღება იწარმოებს სხიპურისანდ თავისი მეტალურგიისა და მასალათმცოდნეობის ინსტიტუტში, მისამართობის მისამართში - ქ. თბილისი, გ. მინდების ქ. №10, თოახ. №7 ან ელექტრონულად ელ.ფოსტაზე info@mmi.ge 2018 წლის 3 იანვრიდან 9 იანვრის ჩათვლით. კონკურსის ჩატარების ზუსტ თარიღს გაცნობებთ ელ.ფოსტის ან ტელეფონის საშუალებით.

დამატებითი ინფორმაციისათვის ეჭვით www.mmi.ge,

ან დარეკეთ ტელეფონზე 2380716; 577392776;

განცხადებები

2018 წლის 29 იანვარს, 14 საათზე, ქ. დმანისის ადმინისტრაციულ შენობაში (მისამართი: დმანისი. წმ. ნინოს ქ. 41) გაიმართება დმანისის მუნიციპალიტეტში მდ. შავწერარსაწყალზე (ყარაბულახა) დაგეგმვით 4 მგბერი დადგმული სიმძლავების აქსის მშენებლივის და ექსპლუატაციის პროექტის გარემონტიზებული შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვა.

საზოგადოების წარმომადგენერაციულ შენობაში დაკავშირებული დაკავშირებული დოკუმენტების გაც

ხელოვნები ინტელექტის მომაქვდინებული საფრთხე

მთელ მსოფლიოში ნანოტექნოლოგიების უსწორაფესმა განვითარებამ, რომელთა მეზოეობით ხელოვნური ინტელექტი აღმის ყოველდღიურად ცოდნის ახალ-ახლ სფეროებსა და პროფესიებს ეუფლება, ცოტა ხნის წინათ, რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინის ერთობ საგულისხმო სიტყვები ათქმებინ: „ის, ვინც ამ სფეროში ლიდერობას ხელთ იგდებს, სამყაროს მჩრდანებელი გახდება“. მას ამ სიტყვებს უმაღლეს შეუერთდნენ ამერიკელი გამომგონებელი, მილიარდერი ილონ მასკი და „ინტერნეტის მამა“ ბილ გეიტსი.

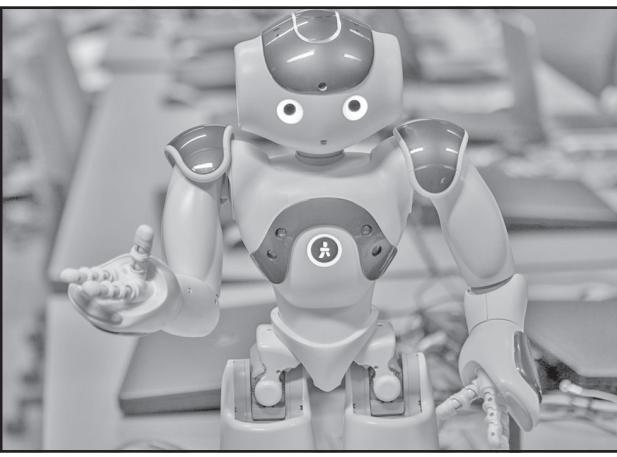
— ამ სფეროში ლიდერობისთვის ბრძოლას შესაძლოა, მესამე მსოფლიო ომი მოჰყვეს, — აღნიშნავს ილონ მასკი. ბილ გეიტსი კი ამბობს: ახალგაზრდა რომ ვიყო, კველაცერს თავს დავანებებით და მხოლოდ ხელოვნური ინტელექტის პრობლემებით დავკავებოდი, რადგან ამაზე კაცობრიობის მომავალია დამოკიდებულიო.

ხელოვნური ინტელექტთან დაკავშირებით პოლარულად განსხვავებულ აზრთა დაპირისპირებაა. ოპტიმისტები აცხადებენ, რომ მანქანური ინტელექტის წყალობით, ადამიანებს ხელები და ტვინი გაცილებით საინტერესო საქმიანობისთვის გამოიუთავის სუფლებათ, ვიდრე მომაბეზრებელი ერთჯეროვანი მუშაობაა, რომლის კეთება რობოტებს და ეპისირება. მაგალითად, ბილ გეიტსი ვირტუალური რეალობის ტექნოლოგიებისა და კომპიუტერული თანამშების განვითარების წინააღმდეგას აყენებს, რომლითაც მომავალში დედამი- ნის მოსახლეობამ უნდა შეიქციოს თავი, რომლის უმეტესი ნაწილი ხელოვნური ინტელექტის წყალობით უმუშევარი დარჩება.

არადა, უმუშევრობა — ესაა ყოველდღიურ ყოფაში ხელოვნური ინტელექტის შემოქრის თანმხელები ერთ-ერთი უმწვავესი პრობლემა, რომელსაც ადამიანის მასობრივი დეპრესია და თვითმკავშირობა მრიენდება, რაც უკვე საგანგაში გამოიწყობა ჩინების წინა განვითარების ტექნოლოგიებით და კომპიუტერული პროგრამების მომზადება.

ამასობაში კი ნანოტექნოლოგიების განვითარების სისწრავე იმდენად გაიზარდა, რომ ადამიანის გონიერება ხელოვნური ინტელექტის განვითარების სიჩქარეს. ვედარ ცენტრის განვითარებით და უახლესი ტექნოლოგიები დაინერგებოდეს, საჭიროა შესაბამისი სიციალური პროგრამების მომზადება.

ამასობაში კი ნანოტექნოლოგიების განვითარების სისწრავე იმდენად გაიზარდა, რომ ადა-

ახლა ის დროა, როცა თანამედროვე ხელოვნური ინტელექტი უკვე მაქსიმალურად მიუახლოვდა ამ სტადიას და მასაც უაცილებლად დაძლევა.

კოდა, მას შემდეგ, რაც ვა მოხვება, კაცობრიობას, ზარატოზივივად, დრო აღარ დარჩება იმის გასაგებად, ვინაა ის ჩვეთოვის — მთერი თუ მოშვარი.

იმისათვის, რომ ხელოვნური ინტელექტი ადამიანის უპირობო მეგობარი დარჩეს, მას აუცილებლად შეზღუდვები უნდა ჰქონდეს. მათი ქვაკუთხედი მე-20 საუკუნის უდიდესმა ამერიკელმა ფანტასტმა მწერალმა აიზეკ აზიმოვმა თავის ცნობილ მოთხოვობაში — „მე, რობოტი...“ — „რობოტოტექნიკის სამი კანონის“ სახით ჩამოაყალიბა:

1. რობოტმა არ შეიძლება ზიანი მიაყენოს ადამიანს;

2. რობოტმა უნდა შეასრულოს ადამიანის ნებისმიერი ბრძანება, თუკი ის არ ეწინააღმდეგება №1 კანონს;

3. რობოტმა უნდა იზრუნოს თავის უსაფრთხოებაზე, თუკი მისი ქმედებები არ ეწინააღმდეგება №1 და №2 კანონებს“.

რეალური საფრთხე იმაში მდგომარეობს, რომ საკუთარი თავის შემცნების პროცესში შეიძლება ხელოვნურმა ინტელექტმა ისეთი გადაწყვეტილებების მიღება დაიწყოს, რომლებიც ადამიანმა ვერ გაითვალისწინა (ანუ მასში თავიდანვე არ ჩაიდო). ამ შემთხვევაში მანქანები თავად დაინტერეს იმის განსაზღვრის, თუ რა მათი აზრით სწორი და რა არა, რის შედეგად ამ ჯაჭვიში ადამიანი შეიძლება ზემდეგის შემდეგ? უფროსებმა ვიცით თქმი „მარადიულ სასულეულში“. ცველს გვევრა, რომ ასლობლებზე ზრუნვით დაუდღელები ჩვენი შორენას სუსტა, ჩვენივე ლოცვითა და მის მიერ უმშიცვლიდ განვლილი ხანმოკლე ცხოვრების წესით მართლაც მარადიულ სასულეულში დაიმევიდრა ადგილი, სადაც მართალი განისვენებრნ. პატარა ცოტნებთვის კი დედიკო ცაშია, იქიდან აკვირდება მის საქციოებს, აკი თქვა კიდეც — კარგად უნდა მოვიქცე, თორემ ჩემი დედიკო ზემოდან მიყურება და ეწყინებაო. უცნაურად დაბრძენდა, დაკაცად ციტქანა ბიჭი, ზედმეტად ფიქრიანი გახდა, თითქოს ყველა სიტყვას წონის და თავის საქციოებაც აკონტროლებს. შიგადაში უაციმიზიდება ეშმაკუნ თვალები, ათას ისტორიას მოგიყვება, მაგრამ ანონილად — დედიკო ხელი ზეციდან უყურებს პატარას და მის საქციოებაც მისხალ-მისხალ აკვირდება.

პატარა ცოტნებთვის ახლა დედიკო ლუსია ბებო გახდა. ცდილობს, ცრემლი არ შეიმჩნის პატარასთან, უდედობა არ აგრძნობინს, მაგრამ... ძნელია და გაუსაძლის მისთვის შეილმკვდარი დედის ბები. „ლუსი, შეიძლება დედა დაგიძახოს შემთხვევაში?“ — მოულენდებად ძილის წინ პატარა თბოლი შეილიშეცვილი რომ გატუ- კის, სწორედ ამიტომ უნდა გაძლო და ძალა მოიკრიბო. ღმერთმა გააძლებინოს და სასახლო ვაჟეცად გაეზარდოს პატარა ცოტნები, რომელსაც დედის სითბო არასოდეს დაავინიშება.

ამის შედეგების წინასწარ განჭვრეტა კი, ფაქტობრივად, შეუძლებელია.

ხელოვნური ინტელექტის ელემენტები დღესდღეობით ყველა საოფიციალურობაშია, რადგან მათი გამოყენება მეტად მოსხერხებელა. ისინი უკვე გამოიყენებან სამედიცინო სფეროში, სოფლის მეურნეობის დარგებში (მაგალითად, პრაზია „გონიერი“ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა ფერმერული მეურნეობის ნახევარშია დანერგილი). ახლა უნდრაული ტემპით ინერგება, უმრავ უნარ-ცოდნას თავისით იძენს. მათ უკვე მოიგონეს ერთმანეთთან ურთიერთობის საგანგაბო, ადამიანისთვის გაუგებარი ენა(?) შემდეგი ნაპიჯი ის იქნება, რომ მათ წარმოეშვებათ ერთმანეთის მიზართ თავაგრძნება.

ამის შედეგების წინასწარ განჭვრეტა კი, ფაქტობრივად, შეუძლებელია.

ხელოვნური ინტელექტის ელემენტები დღესდღეობით ყველა საოფიციალურობაშია, რადგან მათი გამოყენება მეტად მოსხერხებელა. ისინი უკვე გამოიყენებან სამედიცინო სფეროში, სოფლის მეურნეობის დარგებში (მაგალითად, პრაზია „გონიერი“ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა ფერმერული მეურნეობის ნახევარშია დანერგილი!). ახლა უნდრაული ტემპით ინერგება, უმრავ უნარ-ცოდნას თავისით იძენს. მათ უკვე მოიგონეს ერთმანეთთან ურთიერთობის საგანგაბო, ადამიანისთვის გაუგებარი ენა(?) შემდეგი ნაპიჯი ის იქნება, რომ მათ წარმოეშვებათ ერთმანეთის მიზართ თავაგრძნება.

ამის შედეგების წინასწარ განჭვრეტა კი, ფაქტობრივად, შეუძლებელია.

ხელოვნური ინტელექტის ელემენტები დღესდღეობით ყველა საოფიციალურობაშია, რადგან მათი გამოყენება მეტად მოსხერხებელა. ისინი უკვე გამოიყენებან სამედიცინო სფეროში, სოფლის მეურნეობის დარგებში (მაგალითად, პრაზია „გონიერი“ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა ფერმერული მეურნეობის ნახევარშია დანერგილი!). ახლა უნდრაული ტემპით ინერგება, უმრავ უნარ-ცოდნას თავისით იძენს. მათ უკვე მოიგონეს ერთმანეთთან ურთიერთობის საგანგაბო, ადამიანისთვის გაუგებარი ენა(?) შემდეგი ნაპიჯი ის იქნება, რომ მათ წარმოეშვებათ ერთმანეთის მიზართ თავაგრძნება.

ამის შედეგების წინასწარ განჭვრეტა კი, ფაქტობრივად, შეუძლებელია.

ხელოვნური ინტელექტის ელემენტები დღესდღეობით ყველა საოფიციალურობაშია, რადგან მათი გამოყენება მეტად მოსხერხებელა. ისინი უკვე გამოიყენებან სამედიცინო სფეროში, სოფლის მეურნეობის დარგებში (მაგალითად, პრაზია „გონიერი“ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა ფერმერული მეურნეობის ნახევარშია დანერგილი!). ახლა უნდრაული ტემპით ინერგება, უმრავ უნარ-ცოდნას თავისით იძენს. მათ უკვე მოიგონეს ერთმანეთთან ურთიერთობის საგანგაბო, ადამიანისთვის გაუგებარი ენა(?) შემდეგი ნაპიჯი ის იქნება, რომ მათ წარმოეშვებათ ერთმანეთის მიზართ თავაგრძნება.

ამის შედეგების წინასწარ განჭვრეტა კი, ფაქტობრივად, შეუძლებელია.

ხელოვნური ინტელექტის ელემენტები დღესდღეობით ყველა საოფიციალურობაშია, რადგან მათი გამოყენება მეტად მოსხერხებელა. ისინი უკვე გამოიყენებან სამედიცინო სფეროში, სოფლის მეურნეობის დარგებში (მაგალითად, პრაზია „გონიერი“ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა ფერმერული მეურნეობის ნ

© რეიტინგი

სტუარტ, ღილით რექო სარ...

მრავალი საუკუნის მანძილზე საქართველოს მნიანებალზე მსოფლიოს თიხივე შეარის მშვიდობით მოსული ცველა წარმომადგენლის მიმართ საკუპით ტოლერანტული დამოკიდებულება რომ იყო, ამას, თუნდაც დღესდღობითაც დედაქალაქის ცენტრალურ უბნებში შემორჩენილი ეგრეთ წოდებული „თბილისური ეზოების“ სამეზობლო ურთიერთობები მოწმობს.

უცხოულთა მიმართ კეთილმეზობლობა და გულთბოლი დამოკიდებულება ოდითგანვე ქართველი კაცის გამორჩეული თვისება იყო, რომლითაც საკუპით სამართლიანად ვამაყობთ, მაგრამ ცოტა ხნის წინაა ამ საკითხთან დაკავშირებით ჩატარებული ერთ-ერთი საერთაშორისო გამოკვლევით თუ ვიმსჯელებთ, საზოგადოების დამოკიდებულება უცხოულმელთა მიმართ რამდენიმე შეიცვლა.

მხედველობაში გვაქვს მიგრანტთა მიღების ინდექსი, რომელიც მსოფლიოს აეტორიტეტულმა სოცილოგიურმა სამსახურმა – ჰელაპის ინსტიტუტმა მოამზადა. მისმა სპეციალისტებმა მსოფლიოს 138 ქვეყანაში რესპონდენტებს სამი სიტუაციური ტიპის საკითხზე პასუხის გაცემა სთხოვეს:

1. იმიგრანტები ცხოვრობენ თქვენს ქვეყანაში;
2. იმიგრანტი თქვენი მეზობელი ხდება;
3. იმიგრანტი თქვენს ახლობელ ნაოსავთან უღლდება (ცოლად ირთავს ან თხოვდება);

ნიმუში აღმასანდრია

გასაცირკალი ა(ე)რაბი

ცველება

ერთობათს ხვდება ორი ნაცნობა:

- ხვალ წერთან მოდი, ერთად ვისადილოთ.
- დიდი სიამოვნებით, მაგრამ თუ არ გეწყინება, ზეგ მოვალ.
- კი, ბატონი, როგორც შენ-თვეს მოსახერხებულია, მაგრამ რატომ ზეგ?
- რატომ და ხვალ, თქენთან წვეულებაზე შენმა ცოლმა დამპატიისა.

რეაქციაში

უირმამ, რომელსაც ახალი სახის მანქანები შემომავნებულია: „თქვენი მანქანა არ მუშაობს, გამოაგზავნეთ სპეციალისტი!“

ცოტაც ხანში ფირმამ ისევ მიიღო კიდევ ერთი დეპეშა:

„სპეციალისტი ახალგაზრდა, გამოგზავნეთ უფრო ასაკოვანი!“

ფირმამ უპასუხა:

„მაგ სპეციალისტით უნდა

სპეციალისტი რეპორტერი

დაკამაყოფილდეთ, ეგ არის მაგ მანქანის გამომგონებელი“.

სპეციალისტი რეპორტერი

ოციციანობა დაბეგვილი ხორცი შემოიტანა. მომხმარებელი მა შეათვერერთ და იკითხა:

– არ გეწყინებათ, რომ კატლეტი ძალიან პატარა?

– ნუ დელავი! – შესძახა ოფიციანტმა. – ამის ჭამას უფრო დიდანს მოანდომებთ, ვიდრე ნებისმიერი დიდია.

ხერხი

ლოდერონის სკოლის მასწავლებელმა ასეთი რამ ჩატარა უხერო მონაცემის დღიურში: „ჯონი ძალიან ბევრ დროს ფლანგას გოგოებათ კურვურში, თუმცა უცდილობა, ამ საქმეს გდავაჩივი“. ჯონის დედა უპასუხა:

– თუ რაიმე კარგ ხერხს მიაგნებთ, მეც შემატყობინოთ, რათა ჯონის მამაზე გამოვიყენო“.

სახელმწიფო მეცნიერებელი

აუშ ღოლარი - 2.7031; მერი - 3.2070;
ბრიტანელი გირვანება სტერლინგი - 3.6270;
100 რებლი - 4.6090; მსერელი ლირა - 0.6977;
აზერბაიჯანელი მანაზი - 1.5909;
1000 სომხეთი ლრამი - 5.5803.

ქალი ღა კაში: კარგად დაფიქრდით!

პასუხის ვარიანტებია: „ეს კარგი“ (3 ქულა); ეს ცუდია (0 ქულა); „ეს დამოკიდებულია...“ (1 ქულა), „არ ვიცი / არ მაქვს პასუხი“ (1 ქულა).

თუკი რომელიმე კონკრეტულ ქვეყანაში ყველა გამოკითხული ამ შეკითხვებს უპასუხებდა, „ეს კარგი“, მაშინ მას მიგრანტების მიღების მაქსიმალური ინდექსი – 9 ქულა მიენიჭებოდა.

ამ სახით ჩატარებული გამოკითხის შედეგად მიღებული პასუხების გათვალისწინებით, სარეკონიგრო ნუსხის ლიდერია: ისლანდია (8,26 ქულა), ახალი ზელანდია (8,25) და რუანდა (8,16). მიგრანტების მიმართ ყველაზე უარყოფითად განწყობილი ქვეყნებია: მაკედონია (1,47), მონტენეგრი (1,63) და უნგრეთი (1,69).

პისტისაბჭოთა ქვეყნებში ყველაზე მაღალი რეიტინგი მიღებული არის გამოკითხის შედეგის ინდექსი საშუალო საერთაშორისო ზე მაღალი და 5,78 ქულა შეადგენს. მას მოსდევით ურ უზრუნველი (4,9) და უზბეკეთი (4,59).

რაც შეეხება ოდესაც „ერთიანი აზგანის“ დანარჩენ სხვა წევრებს, არ მიმართ ასეთია:

ყორგიზეთი (4,59), აზერბაიჯანი (4,34), ყაზახეთი (4,28), მოლდოვა (3,8), ბელარუსი (3,38), უკრაინა (3,15), საქართველო (3,05, საერთო 117-ე ადგილი), რუსეთი (2,6), ლიტვა (2,72), ესტონეთი (2,37), ლატვია (2,04), დანარჩენის გაცემა სთხოვეს:

1. იმიგრანტები ცხოვრობენ თქვენს ქვეყანაში;

2. იმიგრანტი თქვენი მეზობელი ხდება;

3. იმიგრანტი თქვენს ახლობელ ნაოსავთან უღლდება (ცოლად ირთავს ან თხოვდება);

ნიმუში აღმასანდრია

• მამაკაცების სისხლი ქალებისაზე 20 პროცენტით მეტ წითელ უჯრედებს შეიცავს?

• იმის გამო, რომ სისხლის წითელი უჯრედები ქსოვილებს უანგბადით ამარაგებენ, რომელიც ცხიმებისა და ნახშირწყლებიდან ენერგიის გამოყოფას უწყობენ ხელს, მამაკაცები ქალებზე უფრო ღრმიერი არიან?

• ისხადაცსავა მიზეზით, მსოფლიოში ყოველ მესამე მამაკაცი წითელაცვეტილია?

• ძნელად აღსაზრდელი ბავშვების სამი მეოთხედი ბიჭია და რომ, თანატოლ გოგონებთან შედარებით, მოზარდი ბიჭები იოხევერ უფრო ხშირად თავს ანგებები სკოლას?

• მამაკაცების 45 პროცენტს თავანთი ქალბატონების მიმართ გული გაუცივდება, თუკი ისინი ჭარბ წონას აკრეზენ?

• ქალებთან შედარებით, მამაკაცებში სამჯერ უფრო მეტი ცაცია?

• ინსულტები მამაკაცებს ქალებზე ორვერ უფრო ხშირად მოსდით? თანაც, თუ ამ დროს დაზიანდება თვისის მარცხენა ნახევარს მონაბრძოს, მათ შეიძლება სამუდამოდ დაკარგონ ლაპარაკის და წერა-კითხის უნდა უნდა უნარი?

• ყველა ქვეყანაში მამაკაცთა სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა ქალებისაზე უფრო დაბალია?

• მამაკაცთა 80 პროცენტს მინიშვნებით ლაპარაკის უნარი არ შესწევთ?

• 35-40 წლის ასაკის მამაკაცი სექსზე, საშუალოდ, საათში ექვსჯერ ფიქრობს, ხოლო 40 წლის შემდეგ სექსი მას მხოლოდ ყოველ ნახევარ საათში ერთხელ ახსენდება?

• სამუშაო ადგილზე დალუპულთა 94 პროცენტი მამაკაცია?

• საშუალოსტატისტიკური მამაკაცი შეიძლება მონაბრძონ და რომ მას გამოიძინობა თუ არა და რომ სწორედ ამის გამო, რომ მას ერთი ნახვით შეყვარება შეუძლია?

• მამაკაცი ქალებზე უფრო ცუდად იტანენ შიმშილს, დაღლილობასა და ავადმყოფობებს?

• ყველა ქვეყანაში მამაკაცთა სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა ქალებისაზე უფრო დაბალია?

• მამაკაცთა 80 პროცენტს მინიშვნებით ლაპარაკის უნარი არ შესწევთ?

• 35-40 წლის ასაკის მამაკაცი სექსზე, საშუალოდ, საათში ექვსჯერ ფიქრობს, ხოლო 40 წლის შემდეგ სექსი მას მხოლოდ ყოველ ნახევარ საათში ერთხელ ახსენდება?

• სამუშაო ადგილზე დალუპულთა 94 პროცენტი მამაკაცია?

• საშუალოსტატისტიკური მამაკაცი შეიძლება მონაბრძონ და რომ მას გამოიძინობა თუ არა და რომ სწორედ ამის გამო, რომ მას შეიძლება შეუძლია?

• მამაკაცი ქალებზე უფრო ცუდად იტანენ შიმშილს, დაღლილობასა და ავადმყოფობებს?

• ყველა ქვეყანაში მამაკაცთა სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა ქალებისაზე უფრო დაბალია?

• მამაკაცთა 80 პროცენტს მინიშვნებით ლაპარაკის უნარი არ შესწევთ?

• 35-40 წლის ასაკის მამაკაცი სექსზე, საშუალოდ, საათში ექვსჯერ ფიქრობს, ხოლო 40 წლის შემდეგ სექსი მას მხოლოდ ყოველ ნახევარ საათში ერთხელ ახსენდება?